

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,
judecători – Vladimir Timofti, Iurie Bejenaru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Iorgu Grigorii Andrei, născut la 16.01.1984, originar și domiciliat mun. Chișinău, com. Budești, str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici, nr.16.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 25.03.2011 – 21.04.2011*

2. *Instanța de apel: 17.05.2011 – 23.06.2011*

Rejudecare: 1) 18.04.2012 – 19.04.2012

2) 11.12.2012 – 21.06.2013

3. *Instanța de recurs:*

1) 02.11.2011 – 07.02.2012, dispusă rejudecarea;

2) 27.07.2012 – 30.10.2012, dispusă rejudecarea;

3) 16.10.2013 – 18.12.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 aprilie 2011, Iorgu G. a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) CP și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, fără amendă.

Conform art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 ani.

În temeiul art.62 alin.(3) CP, în calitate de obligație pentru perioada termenului de probă s-a stabilit lui Iorgu G. muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

Măsura preventivă - arestul aplicată lui Iorgu G. a fost înlocuită cu obligarea de a nu părăsi țara pînă la intrarea sentinței în vigoare, eliberîndu-l imediat de sub strajă din sala de judecată.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la data de 21.01.2011, aproximativ la ora 18:15, Iorgu G., aflîndu-se pe teritoriul pieții agricole „Agromondial” din str. Ginta Latină, 18, mun. Chișinău, în urma unui conflict apărut spontan, i-a aplicat lui Trocin P. o lovitură în regiunea feței, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare, care au dus la o dereglare a sănătății de scurtă durată. Ulterior, acordîndu- i prim ajutor, i-a sustras în mod deschis telefonul mobil de model „Nokia 6303” cu cartela SIM, cauzîndu-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 2250 lei. Dauna materială, fiind recuperată de către inculpat.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura Ciocana, mun. Chișinău, Ivanov V., și de avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G..

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond nu a dat o apreciere justă tuturor probelor acumulate pe cauza dată și contrar prevederilor Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004, incorect a recalificat acțiunile inculpatului în baza art.187 alin.(2) lit.f) CP.

A solicitat, casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, prin care Iorgu G. să fie recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit.f) CP și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Măsura preventivă în privința lui Iorgu G. obligarea de a nu părăsi țara să fie modificată în arest.

Avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G., în motivarea apelului, a invocat că, sentința de condamnare se bazează doar pe declarațiile părții vătămate, care contravin probelor anexate la dosar, iar partea acuzării nu a reușit să prezinte suficiente probe, care ar confirma cu certitudine, că Iorgu G. este vinovat în săvîrșirea infracțiunii imputate. A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Iorgu G. să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Slabu V. declarat în numele inculpatului Iorgu G., iar apelul procurorului a fost admis, casată sentința judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 21.04.2011 în latura penală și stabilirea măsurii de pedeapsă, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iorgu G. a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.f) CP, cu aplicarea art.79 CP, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art.90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

În temeiul art.62 alin.(3) CP, în calitate de obligație pentru perioada termenului de probă s-a stabilit lui Iorgu G. muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

În rest sentința s-a menținut.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, însă greșit a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art.187 alin.(2) lit.f) CP, deoarece toate probele fiind verificate și apreciate în corespundere cu prevederile art.101 CPP, dovedesc vinovăția inculpatului Iorgu G. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.f) CP.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a ținut cont de principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale în corespundere cu prevederile art.7,61,75,76 CP, de faptul că, infracțiunea săvârșită de inculpat este din categoria celor grave, de motivul infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, la întreținere are un copil minor. Din aceste motive, și instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului e posibilă fără izolarea de societate, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu aplicarea art.90 CP.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru T., și de avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G..

În motivarea recursului procurorul a invocat că, nu este de acord cu stabilirea pedepsei inculpatului Iorgu G. condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.f) CP, de către instanța de apel, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei mai ușoare decât cea stabilită de sancțiunea art.188 alin.(2) CP, precum și, suspendarea condiționată a executării ei, ceea ce contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3) CPP. A solicitat, casarea parțială a deciziei atacate, în partea stabilirii pedepsei lui Iorgu G., cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G., în recursul său a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, pe motiv că, probele care au constituit obiectul cercetării judecătorești infirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Iorgu G., deoarece lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru T., și de avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G., casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel contrar prevederilor art.394 alin.(2) CPP, pct.12 din Hotărârea Plenului CSJ nr.16 din 31 mai 2004, în partea descriptivă a deciziei sale, la stabilirea pedepsei lui Iorgu G. nu a argumentat aplicarea art.79 CP – stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art.188 alin.(2) CP, care în general nu este invocat, cu toate că, în dispozitivul deciziei se face trimitere la prevederea dată, precum și, o eroare materială în ceea ce privește aplicarea art.90 CP.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2012, apelurile declarate de procuror și de avocatul Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G. au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței instanței de fond.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului Iorgu G. pe art.187 alin.(2) lit.f) CP, deoarece din cumulul de probe verificate complet, obiectiv și sub toate aspectele, nu se confirmă vinovăția ultimului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.f) CP. De asemenea, corect i-a fost stabilită pedeapsa penală cu aplicarea art.90 CP, ținând cont de prevederile art.7,75 CP.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cașu R., solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând că, în acțiunile inculpatului Iorgu G. se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.f) CP, iar concluziile instanței de fond și apel nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești și caracterul faptei comise, ce contravine prevederilor pct.5 din Hotărârea Plenului CSJ nr.23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”.

Menționează și faptul că, potrivit pct.14.2 al Hotărârii Plenului CSJ nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, instanța de apel urma să continue examinarea fondului cauzei, însă aceasta nu a avut loc, doar formal a făcut referire la sentința instanței de fond, plagiind doar învinuirea de care este acuzat inculpatul.

Consideră că, instanțele de judecată nu au ținut cont de probele administrate de către organul de urmărire penală, care dovedesc incontestabil vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 februarie 2012, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cașu R., casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel la rejudecarea cauzei nu a respectat prevederile art. 436 alin. (2) CPP, din care rezultă că, pentru instanța care judecă apelul, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, din partea descriptivă a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2012, este evident faptul că, instanța de recurs și-a motivat soluția de casare a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, fiind dispusă rejudecarea cauzei doar în latura pedepsei stabilite inculpatului Iorgu G. în baza art. 188 alin.(2) lit. f) CP, deoarece nu s-au constatat careva erori de drept material sau procedural în aspectul încadrării juridice a faptei și în privința probatoriului, însă, rejudecînd cauza instanța de apel a menținut sentința de condamnare a inculpatului Iorgu G. în baza art. 187 alin.(2) lit. f) CP.

Instanța de recurs a constatat că, în cauza dată sunt relevante explicațiile pct.5 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2013, apelul avocatului Slabu V. în numele inculpatului Iorgu G. a fost respins ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis parțial, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iorgu G. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. e), f) CP și numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 luni, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art.90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Iorgu G. a fost obligat să execute în termenul de probă, munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

15. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, concluzia instanței de fond cu privire la calificarea acțiunilor inculpatului Iorgu G. doar pe art.187 alin.(2) lit.f) CP este nefondată, deoarece a fost divizată aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei de sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, considerînd că, Iorgu G. a acționat doar în scopul sustragerii telefonului mobil al părții vătămate. Însă, potrivit materialelor dosarului s-a constatat că, Iorgu G. a aplicat violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei și, în continuare, și-a realizat scopul său privind sustragerea telefonului mobil de la partea vătămată Trocin P..

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.329/D din 15.02.2011 lui Trocin P. i-au fost cauzate *vătămări corporale ușoare*, care duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată.

Instanța de apel a conchis că, potrivit tuturor probelor acumulate, cercetate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 CPP, și ținînd cont de Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.51 ”Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) CP – tîlhăria însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate”, s-a demonstrat incontestabil vinovăția inculpatului Iorgu G. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e), f) CP – **jaful**, *adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

La numirea pedepsei s-a ținut cont de prevederile art.6,7,61,75,78 CP, gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că anterior a fost condamnat, însă la momentul comiterii infracțiunii antecedentul penal era stins, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, însă a comis o infracțiune gravă, nu a recunoscut și nu a conștientizat vina sa, nu s-a căit sincer. Instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără privarea lui reală de libertate, dar cu obligarea să execute în termenul de probă, munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore.

16. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul din cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu S., solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, invocând pct.6) și 12) alin.(1) art.427 CPP - hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Menționează faptul că, instanța de apel la adoptarea unei astfel de decizii a ignorat indicațiile instanței de recurs expuse în decizia din 30.10.2012, din care rezultă cu certitudine că, în speța dată a avut loc un act de tâlhărie și nicidecum un act de jaf, conducându-se de Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.51 ”Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) CP”, a ignorat însăși textul art.188 CP, prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”.

17. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din partea motivantă a deciziei, Colegiul penal constată că, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în cererea de apel, fiind corect calificate acțiunile lui Iorgu G. în baza art.187 alin.(2) lit.e), f) CP, ținând cont de Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.51 ”Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) CP – tâlhăria însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate”.

Colegiul penal menționează că, Curtea Supremă de Justiție, în scopul unificării practicii judiciare a elaborat Recomandarea menționată, întrucât s-a constatat că, pînă la moment, instanțele de judecată la soluționarea cazurilor penale privind infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(1) CP, se conduceau de explicațiile pct.6 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, potrivit căroră, în sensul dispozițiilor art.188 CP, drept violență periculoasă pentru viață și sănătate, urmează a fi considerată vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, urmată de o dereglare de scurtă durată a sănătății, sau vătămarea medie a integrității corporale sau sănătății, care a fost urmată de dereglarea de lungă durată a sănătății.

Această explicație contravine unor norme penale, precum și, prevederilor Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale, aprobat

prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, modificat prin ordinul nr.654 din 16.08.2011, întrucît potrivit pct.24, gradul de gravitate al vătămărilor corporale după criteriul dereglării sănătății, se determină conform timpului necesar pentru restabilirea sănătății în funcție de volumul și caracterul lezional, care se apreciază în zile.

Conform pct.27 din același Ordin, drept periculoase pentru viață sînt considerate vătămările corporale, care prezintă pericol iminent-imediat, tardiv sau potențial, ca leziunea să determine moartea, indiferent dacă acest pericol a fost înlăturat printr-un tratament medical sau datorită reactivității individuale a organismului, vătămări care sînt enumerate în pct.28 al Regulamentului. Potrivit acestui act normativ, vătămările corporale de grad mediu sau cele ușoare cu dereglarea sănătății de lungă ori de scurtă durată nu sînt considerate ca periculoase pentru viața persoanei.

În atare situație, Curtea Supremă de Justiție a recomandat ca în cazul cînd, în rezultatul acțiunilor făptuitorului care, în scopul acaparării bunurilor, a aplicat violența fizică urmată de cauzarea vătămărilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viață ori sănătate, astfel acțiunile urmează a fi calificate ca jaf.

În speța dată, Iorgu G. în scopul acaparării telefonului mobil a aplicat față de Trocin P. violența fizică, care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.329/D din 15.02.2011 se califică ca *vătămări corporale ușoare*, care duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată.

Colegiul reiterează că, prin noțiunea „*violență nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei*” trebuie de înțeles, cauzarea intenționată a leziunilor corporale care nu a avut drept urmare nici dereglarea sănătății, nici pierderea capacității de muncă, ori aplicarea intenționată a loviturilor sau săvîrșirea altor acțiuni violente care au cauzat o durere fizică, dacă acestea nu au creat pericol pentru viața și sănătatea victimei.

Instanța de recurs reține că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6),12) CPP, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Colegiul penal menționează că, indicațiile anterioare a instanței de recurs au fost corecte și în corespundere cu prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” pînă la elaborarea Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.51 ”Cu privire la aplicarea semnului calificativ al art.188 alin.(1) CP – tîlhăria însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate”.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceea recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

18. În conformitate cu art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

